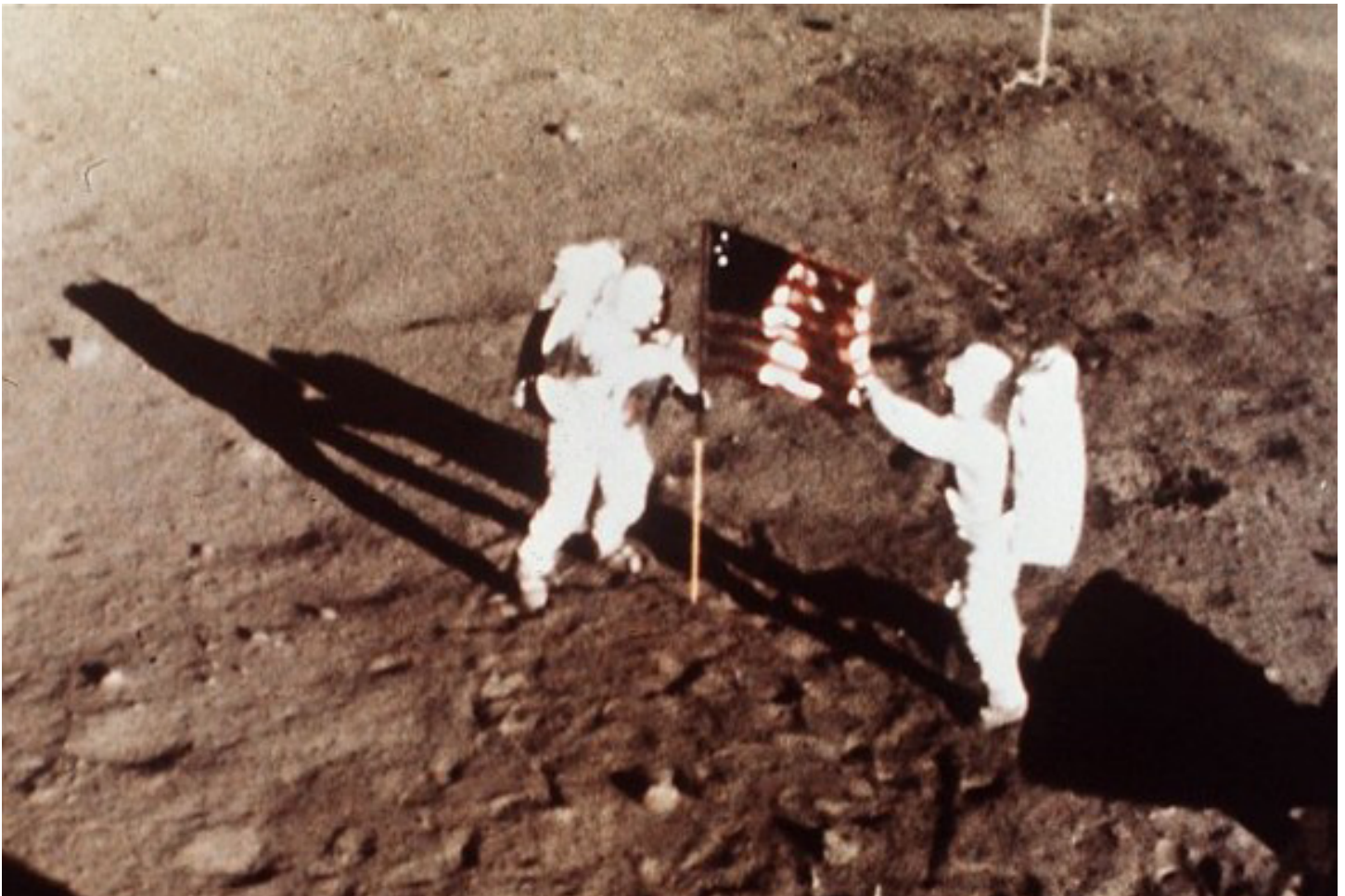


# Какви видеозаписи от лунното кацане са изгубени?

Говорителят на руската прокуратура Владимир Маркин поиска да се проведе международно разследване за изгубения филм от първото пилотирано кацане на Луната, осъществено от “Аполо 11” (източник). Няма нужда да подчертавам, че всеки път, когато има подобно изявление, се налива масло в огъня на конспиратив-

ните теории. Най-кратко казано, конспиративният лагер по отношение на мисиите “Аполо” е разделен на две. И двете половини казват - “Би било безобразие от страна на НАСА да загуби нещо с такава историческа стойност”. Но първата половина смята следното: “Лунното кацане е фалшифицирано. Затова филмовите ленти никога не са



*На снимката: астронавтите Нийл Армстронг и Бъз Олдрин забиват знамето на Луната.*

съществували, че да бъдат загубени”. Втората половина отвърща - “Не, филмовите ленти не са загубени. Кацането е истинско, но НАСА потулва доказателства за извънземни бази, НЛО и т.н.”

Обаче сред всички тези съмнения около автентичността на мисиите “Аполо” прави впечатление, че масово съмняващите не са наясно какво точно е загубено и дали изобщо има загубена важна информация.

Преди да премина в тази статия към подробностите около “Аполо”, важно е да подчертая нещо изключително важно. Отношението на хората от 60-те години към информацията е коренно различно от отношението на нашето поколение. Съвременните хора се аддват, тагват се, пускат снимки в социалните мрежи, пишат книги и ги издават с един клик на мишката, самоизлъчват се в Ютуб. Самото споделяне на информация е всепризнато като върховна ценност, а загубата ѝ е не просто немислимо, а направо невъзможно явление.

Не такава е било отношението на хората от 60-те години към информацията. И космическите мисии не са единствените, които са страдали от подобно отношение. Иначе нямаше да си говорим затова как ВВС допуснаха

да изгубят завинаги първите епизоди на “Д-р Кой”. Като казвам, че тези епизоди са загубени, имам предвид точно това - никъде, абсолютно никъде ги няма и няма откъде да се намерят.

Конкретно за космонавтиката - важно е да се отбележи, че **при ранните космически мисии ТВ излъчването не е било приоритет**. В този ред на мисли ми се стори смешно, че точно говорител от Русия изявява претенции за записите на лунните мисии. Логично е да го попитаме - “А къде е записът и снимките от полета на Юрий Гагарин?” Не се шегувам. Търсете в Google “Vostok 1” на изображения. Освен снимка от изстрелването и от капсулата след кацането, няма да намерите никакви снимки, направени по време на космическия полет. Нищо! Не е имало камера на борда. При мисиите “Аполо” първоначално също не се е предвиждало да има камера на борда, защото подобно начинание се е считало за толкова рисковано, че ръководителите ѝ се опасявали, че камерите само биха разсейвали астронавтите от провеждането на сериозната им дейност (източник). За съвременния човек, който се снима навсякъде, това е недопустимо. Но за времето си е било много сериозен аргумент.

Въпросът обаче стои... каква виде-

олента точно е загубила НАСА?

**НАСА не е загубила обикновена магнетофонна лента или видеокасета.** В случая дори не става въпрос точно за загубена информация - снимките, видеозаписите, лунните скали от "Аполо 11" съществуват. Снимките и видеозаписите са съхранени, размножени са и всички сме ги виждали. Това, което липсва е само едно нещо - SSTV копието. Загубен е специфичен видеосигнал във формат SSTV (източник). Става въпрос за високо специализирана лента, която може да бъде възпроизведена само със специална апаратура с размер на два фризера. Говорим за апаратура, която е на 40 години, която не е мобилна, която е била произведена само в няколко копия. Не е имало серийно производство. Дори и въпросната SSTV лента да не беше загубена, нямаше гаранция, че щеше да се намери начин да бъде възпроизведена отново, тъй като апаратурата за възпроизвеждане вече не съществува. А защо е била загубена - най-вероятно лентата е била използвана и презаписвана отново и отново при по-нататъшни мисии.

Едно нещо няма спор - в тогавашните времена е било трудно да се съхранява, обработва и да се възпроизвежда информацията. Преди мисиите "Аполо"

към Луната са били изпратени роботизирани станции - "Лунар Орбитър". Роботизираните станции е трябвало да изпратят детайлни снимки на лунната повърхност от орбита, за да се реши кои региони са безопасни за пилотираните кацания. Снимките са пристигали на Земята. След това те са били прожектирани на голям екран с висока разделителна способност. Учени са ги разглеждали и са решавали дали заснетото място е безопасно. След това версия на същите тези изображения е била снемана, разпращана към телевизионни станции и списания за широката общественост. Лентите с високорезолюционния запис са били разпращани по складовете. Толкоз. НАСА е агенция, която както тогава, така и сега е имала една основна роля - да изпраща работи и хора в космоса. НАСА не е и никога не е била музей за съхраняването на реликви от миналото. Снимките от "Лунар Орбитър" са били разглеждани и пратени по складовете почти незабавно, защото те са си свършили бързо своята роля за по-нататъшните мисии.

Едва по-късно група космически ентузиаста решават да издирят тези стари ленти. Усилията им са документирани и публикувани на следния адрес: <http://www.moonviews.com/> . С мно-

го усилия те са успели да възстановят старите снимки от “Лунър Орбитър”. И пак не е било лесно - трябвало е да намерят съответния четец, който отдавна не се е произвеждал. Най-забавното е че намират такъв четец - захвърлен в хангара на американски фермер, покрит с дебел слой прах.

Но не само лунните снимки са с такава съдба. Първите снимки на Антарктида от космоса, направени от ранните спътници “Нимбус”, едва са спасени. НАСА не е загубила лентите този път, но е загубила способността да ги разглежда и използва в продължение на близо 40 години (източник). Снимките са били изключително нужни, за да се сравнят модерните спътникови данни с тогавашните данни и да се прецени с каква скорост Антарктида губи лед вследствие на промените в климата.

Пак подчертавам - тук не става въпрос просто за остаряла техника като магнетофона или касетофона, която вече почти не се използва. Касетофоните са масово производство. Космическите ленти и техните четци не са се произвеждали масово - това е строго специализирана апаратура, която е съществувала едва като няколко бройки. След като технологията е напредвала, тези апарати просто били зарязвани.

Но има нещо иронично в цялата тази история около говорителя на руската прокуратура, който настоява, че лентите от “Аполо” са със стойност за цялото човечество и трябва да има международно разследване.

Къде обаче са лентите от руските мисии? Къде е лентата от първото роботизирано кацане на Марс - от “Марс 3”? Тази мисия е известна с това, че след кацането е излъчен едва 20-секунден сигнал и не е ясно дали този сигнал съдържа видеоинформация или не. Преди време американски техноархеолози задаваха същия въпрос - може ли да се изнамерят лентите от “Марс 3”, “Марс 5” и други подобни исторически мисии? Очевидно не, за съжаление. В СССР отношението към информацията не е било по-различно. Ако обаче поискаме достъп до подобен тип информация, сигурен съм, че от руска страна ще бъде отказано под предлога “държавна тайна”.

Безспорно е, че мисиите “Аполо” са били реални и че астронавти наистина са се разходили по повърхността на Луната.

Всичко останало е чиста доза измислица.